Dosarul nr. 5r-1962/2023

4-23048059-12-5r-31032023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

25 septembrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Natalia Patrașcu
Grefier : Ivan Bulgac, Victor Pena
*Cu participare*a:
Contravenientei Lupu Maria
În lipsa:
Agentului constatator Romeo Gînu

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Lupu Maria** (născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 30 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

La data de 17.03.2023 de către agentul Gînu Romeo – ofițer superior al SP-2 al P Rîșcani al DP mun. Chișinău, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 în privința lui Lupu Maria și decizia de sancționare în temeiul art. 105 Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, pe motiv că acesta la data de 16.03.2023 ora 15:45 min, aflându-se în mun. Chișinău, str. A. Russo 2/2, în incinta magazinului „LC Waikiki" a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, fiind stopată de paza magazinului.

La data de 24.03.2023, Lupu Maria a înaintat contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 30 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 16.03.2023 a fost într-un magazin „Konfi" care se află lîngă magazinul „LC Waikiki" și a procurat o pereche de adidași negri în sumă de 300 lei. A pus adidașii într-un rucsac în geanta de marca „Konfi" cu

bonul fiscal în interior. După 5-10 min s-a deplasat la magazinul „LC Waikiki” a doua oară în acea zi pentru alte cumpărături. La etajul 2 a luat un pulover negru și o bluză, apoi a luat 2 perechi de adidași negri similari cu adidașii de la magazinul „Konfi”, un model mărimea 37 aproximativ 439 lei și a doua pereche mărimea 38 la preș de 339 lei, fiind singura pereche de acel model. A dorit să le compare cu modelul de la „Konfi”. Camerele de probă de la etajul 2 erau ocupate, astfel a urcat la etajul 3. În cabina de probă de la etajul 3 a scos adidașii de la magazinul „Konfi” unde a dorit să îi compare cu celelalte 2 perechi de la „LC Waikiki”. Ulterior a pus adidașii de la „Konfi” în rucsac, așa cum credea, și a probat îmbrăcămintea. A ieșit din cabine de probă ținând în mînă: o geantă albastră cu adidașii de la „LC Waikiki” mărimea 38 la preț de 339 pentru că a dorit să întrebe la casă dacă mai sunt mărimea 37; adidași „LC Waikiki” mărimea 37 de 439 lei care nu i s-au potrivit, umeraș cu pulover negru; umeraș cu bluză. Pe spate rucsacul cu adidașii de la „Konfi” așa cum credea. S-a apropiat de ea un paznic care a rugat-o să deschidă rucsacul unde ia arătat adidașii de la magazinul „Konfi” și bonul de plată. Dar s-a dovedit că a confundat adidașii cu cei de la „LC Waikiki” de mărimea 38. Iar paznicul i-a spus că a îndepărtat cumva semnalizatorul de plastic și a dorit să îi fure. Probabil că indicatorul s-a deteriorat în timp ce i-a luat de pe raft sau în timp ce se deplasa spre etajul 3 și a căzut. A încercat să explice paznicului situația însă acesta a solicitat administratorul și ulterior a fost apelată poliție. Nu a avut intenția de a sustrage careva bunuri. În magazinul „LC Waikiki” nu există depozitul pentru lucrurile personale și bagaj, trebuie să țină toate lucrurile în mână. În magazinul „LC Waikiki” adesea semnalizatoarele cad de pa haine.

În ședința de judecată agentul constatator Romeo Gînu, fiind citat legal nu s-a prezentat dar prin cerere scrisă a solicitat examinarea contestației în absența sa, considerente din care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

În ședința de judecată contravenienta Lupu Maria a comunicat că, nimic nu a furat, totul este o confuzie, a prezentat cecurile că a achitat pentru produs. Sunt 2 magazine alăturate „LC Waikiki” și „Konfi”, mai întîi a cumpărat de la „LC Waikiki” fustă, ulterior a cumpărat de la „Konfi” o pereche de adidași negri, ulterior a plecat la „LC Waikiki” să compare cumpărătura cu adidașii procurați, din motiv că erau ocupate cabinele de probă de la etaj 2 a plecat la etaj 3, a comparat adidașii cumpărați cu celelalte, și din greșeală a pus perechea de la „LC Waikiki” în geanta de la „Konfi” dar plomba cu măsura antifurt a căzut de pe adidași în geanta sa, ceea ce a declanșat alerta și a fost luată de mână de paznic, care i-a zis să arate ce are în geantă. Benevol a deschis și a depistat că în loc de perechea sa era perechea de la „LC Waikiki” care nici nu este de mărimea ei, magazinul nu pe toate articole aplică elemente antifurt, nu știe cum a fost depistat, or este straniu ca să fure perechea de adidași care este mai ieftină decât adidașii ce a procurat și încurcat. A semnat în proces verbal că nu este de acord. Polițistul i-a dat doar copia procesului-verbal și la faptul că nu sunt de acord, nu i-a dat procesul original i-a spus să se ducă să conteste la IP Rîșcani, de pe str. Miron Costin. S-a adresat la protecția consumatorului, că în cazul lipsei locului de păstrare a bunurilor personale în incinta magazinului, nu se consideră o fărdelege ca să ducă în proprie geantă articolele din magazin până la casă pentru a fi achitate.

Studiind materialele cauzei contravenționale, audiind participanții, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare și a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin.(1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul legal de contestare al procesului – verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 17.03.2023 de către agentul Gînu Romeo – ofițer superior al SP-2 al P Rîșcani al DP mun. Chișinău, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 în privința lui Lupu Maria și decizia de sancționare în temeiul art. 105 Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, pe motiv că acesta la data de 16.03.2023 ora 15:45 min, aflându-se în mun. Chișinău, str. A. Russo 2/2, în incinta magazinului „LC Waikiki" a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, fiind stopată de paza magazinului.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existenta contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Art. 105 Cod contravențional prevede răspundere pentru, *sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin furt, însuşire, delapidare, abuz de serviciu sau*

escrocherie şi se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

În legislația Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanța reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească și pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023, întocmit în privința lui Lupu Maria.

Instanța de judecată reține că, contravenienta a fost sancționată pentru faptul că, la data de 16.03.2023 ora 15:45 min, aflându-se în mun. Chișinău, str. A. Russo 2/2, în incinta magazinului „LC Waikiki" a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, fiind stopată de paza magazinului.

În susținerea învinuirii au fost anexate următoarele acte:

- procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023 și decizia agentului constatator prin care lui Lupu Maria i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 30 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional (f. d. 8);

- raportul ofițerului BPRO din 16.03.2023 potrivit căruia comunică că la data de 16.03.2023 aproximativ ora 16:01 min, a primit informația precum că pe str. A. Russo 2/2 persoană reținută. La fața locului solicitanta Cojocari Mariana a comunicat că a reținut persoana Lupu Maria din motiv că a sustras careva bunuri din incinta „LC Waikiki" (f. d. 9);

- cererea administrației „LC Waikiki" de atragere la răspundere conform legislației în vigoare a persoanei de gen feminin necunoscută care la data de 16.03.2023 ora 15:45, aflându-se în incinta magazinului „LC Waikiki" de pe str. A. Russo 2/2 a sustras în mod tainic produs în valoare de 399 lei și a încercat să iasă din magazin (f. d. 10);

- explicațiile lui Lupu Maria (f. d. 11);

- citație expediată în adresa lui Lupu Maria pentru data de 17.03.2023 ora 10:00 (f. d. 12);

- raportul OSS al SP-2 al IP Rîșcani Gînu Romeo potrivit căruia la data de 16.03.2023 în IP Rîșcani a DP mun. Chișinău, a fost înregistrat raportul precum că pe str. A. Russo 2/2 persoană reținută. În rezultatul controlului efectuat pentru stabilirea tuturor circumstanțelor s-a constatat precum că administrația magazinului „LC Waikiki" a telefonat la poliție unde a comunicat că pe adresa sus indicată în magazin a intrat o persoană de gen feminin care a sustras în mod tainic produs în valoare de 399. Ca urmare pe cazul dat cu deplasarea la fața locului a echipajului MAI 1125 persoana a fost identificată ca fiind Lupu Maria, ultima a comunicat că întâmplător a pus o pereche de încălțăminte în rucsac și nu recunoaște vina (f. d. 13).

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Instanța de judecată reține că, în cauză nu s-au adus probe convingătoare că, contravenienta Lupu Maria la data de 16.03.2023 ora 15:45 min, aflându-se în mun.

Chișinău, str. A. Russo 2/2, în incinta magazinului „LC Waikiki” a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, fiind stopată de paza magazinului.

Instanța de judecată reține că contravenienta a fost sancționat pentru faptul că, la data de 16.03.2023 ora 15:45 min, aflându-se în mun. Chișinău, str. A. Russo 2/2, în incinta magazinului „LC Waikiki” a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, fiind stopată de paza magazinului, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul și ora respectivă, contravenienta a sustras în mod ascuns produs în valoare de 399 lei, la materialele cauzei nefiind anexate careva informație suplimentară, nu au fost anexate careva declarații ale martorilor sau înregistrări foto-video ori, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei.

Conform jurisprudenței CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces.

Drept consecință, prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este aplicabilă și în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern și atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârșit-o și nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituție, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

Astfel, Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta

cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute și nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate și plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, *procesul contravențional pornit încetează dacă nu există faptul contravenției.*

Conform art. 461 Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanța v-a admite contestația lui Lupu Maria împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023, v-a anula decizia de sancționare prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 30 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional și v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Admite contestația depusă de **Lupu Maria.**

Anulează decizia agentului constatator din 17.03.2023, prin care lui **Lupu Maria** i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 30 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 840577 din 17.03.2023.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Lupu Maria** de comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător **Natalia Patrașcu**